

WYMAGANIA EDUKACYJNE

Przedmiot główny:

Trąbka

PIERWSZY ETAP EDUKACYJNY

Cykl 6-letni

Opracowane przez: mgr Klaudiusza Lisonia

Opracowane w oparciu o rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 28 lipca 2023 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego

Dz.U. z 2023 r., poz. 1754

Klasa I

I okres:

- zapoznanie ucznia z historią i budową instrumentu
- dbanie o należyłą higienę instrumentu
- omówienie zasad gry na trąbce
- oddech przeponowo-żebrowy – zestaw ćwiczeń wzbogacany w miarę postępów ucznia
- wydobywanie dźwięku na ustniku oraz na tzw. obręczy – prawidłowe ułożenie ustnika oraz właściwa praca języka
- zachowanie odpowiedniej postawy w trakcie gry na instrumencie, ze szczególnym uwzględnieniem układu prawej dłoni (ćwiczenia wykonywane przed lustrem)
- wydobywanie podstawowych dźwięków
- stopniowe rozszerzanie skali instrumentu
- wykonywanie prostych, znanych utworów (piosenek), również z akompaniamentem fortepianu
- krótkie autorskie ćwiczenia o stopniu trudności dostosowanym do indywidualnych możliwości ucznia
- ćwiczenia ze *Szkoły na trąbkę* I. Sztan, H. Rapp, P. Wastall J.B Arban lub innych

II okres:

- dbanie o należyłą higienę instrumentu
- oddech przeponowo-żebrowy – zestaw ćwiczeń wzbogacany w miarę postępów ucznia
- prawidłowe ułożenie ustnika oraz właściwa praca języka
- zachowanie odpowiedniej postawy w trakcie gry na instrumencie, ze szczególnym uwzględnieniem układu prawej dłoni (ćwiczenia wykonywane przed lustrem)
- wydobywanie podstawowych dźwięków
- stopniowe rozszerzanie skali instrumentu
- wykonywanie prostych, znanych utworów (piosenek), również z akompaniamentem fortepianu
- krótkie autorskie ćwiczenia o stopniu trudności dostosowanym do indywidualnych możliwości ucznia
- ćwiczenia ze *Szkoły na trąbkę* I. Sztan, H. Rapp, P. Wastall lub innych

Program przesłuchania końcowo – rocznego (nieobowiązkowego):

Część techniczna:

- wybrana gama i (w miarę możliwości) pasaż w tonacji durowej
- 2 etiudy

Część repertuarowa:

- utwór solowy z towarzyszeniem fortepianu

Klasa II

I okres:

- dalsza praca nad aparatem gry – oddech, zadęcie, właściwa postawa
- wprowadzenie prostych ćwiczeń alikwotowych
- gamy durowe i pasaże w ramach posiadanej skali instrumentu (wybrane)
- dalsze ćwiczenia ze *Szkoły na trąbkę* I. Sztan, H. Rapp, P. Wastall J,B. Arban lub innych
- utwory z towarzyszeniem fortepianu
- udział ucznia w popisie klasy lub popisie szkolnym (minimum jeden raz w semestrze)

Program przesłuchania śródrocznego:

Część techniczna:

- gamy i pasaże w tonacjach durowych
- 2 etiudy o różnej problematyce

Część repertuarowa:

- utwór solowy z towarzyszeniem fortepianu - utwór lub fragment utworu do realizacji z pamięci dostosowany do indywidualnych możliwości pamięciowych ucznia

II okres:

- dalsza praca nad aparatem gry – oddech, zadęcie, właściwa postawa
- wprowadzenie prostych ćwiczeń opartych na szeregu alikwotów
- gamy durowe i pasaże w ramach posiadanej skali instrumentu (wybrane)
- dalsze ćwiczenia ze *Szkoły na trąbkę* I. Sztan, H. Rapp, P. Wastall J,B. Arban lub innych
- utwory z towarzyszeniem fortepianu
- udział ucznia w popisie klasy lub popisie szkolnym (minimum jeden raz w semestrze)

Przesłuchanie techniczne:

- gamy i pasaże w tonacjach durowych
- 2 etiudy o różnej problematyce

Program egzaminu promocyjnego:

- utwór solowy z towarzyszeniem fortepianu - utwór lub fragment utworu do realizacji z pamięci dostosowany do indywidualnych możliwości pamięciowych ucznia

Klasa III

I okres:

- dalsza praca nad oddechem przeponowo-żebrowym – właściwe nabieranie i wydmuchiwanie powietrza

- zadęcie i artykulacja – ćwiczenia na ustniku
- postawa – ćwiczenia rozluźniające prawą rękę (dłoń)
- kolejne ćwiczenia oparte na przedęciach (aliquotach)
- zwrócenie większej uwagi na intonację w trakcie gry oraz na synchronizację palce-język
- wprowadzenie legata
- gamy do czterech znaków przykluczowych:
 - a) durowe - tercje (ćwierćnutami i ósemkami), pasaż,
 - b) mollowe – pasaż
- etiudy ze zbioru H.J. Krumpfera (*Zbiór etiud na trąbkę*) lub innych zbiorów
- utwory z towarzyszeniem fortepianu dostosowane do możliwości ucznia
- udział ucznia w popisie klasy lub popisie szkolnym (minimum jeden raz w semestrze)

Program przesłuchania śródrocznego:

Część techniczna:

- gamy:
 - a) durowe - tercje, pasaż
 - b) mollowe - pasaż
- 2 etiudy o różnej problematyce technicznej

Część repertuarowa:

- utwór solowy z akompaniamentem - utwór lub fragment utworu do realizacji z pamięci dostosowany do indywidualnych możliwości pamięciowych ucznia

II okres:

- dalsza praca nad oddechem przeponowo-żebrowym – właściwe nabieranie i wydychanie powietrza
- zadęcie i artykulacja – ćwiczenia na ustniku
- postawa – ćwiczenia rozluźniające prawą rękę (dłoń)
- kolejne ćwiczenia oparte na przedęciach (aliquotach)
- zwrócenie większej uwagi na intonację w trakcie gry oraz na synchronizację palce-język
- utrwalanie legata
- gamy do czterech znaków przykluczowych:
 - c) durowe - tercje (ćwierćnutami i ósemkami), pasaż
 - d) mollowe – pasaż
- etiudy ze zbioru H.J. Krumpfera (*Zbiór etiud na trąbkę*) lub innych zbiorów etiud
- utwory z towarzyszeniem fortepianu dostosowane do możliwości ucznia
- udział ucznia w popisie klasy lub popisie szkolnym (minimum jeden raz w semestrze)

Przesłuchanie techniczne:

- gamy:

- c) durowe - tercje, pasaż
- d) mollowe - pasaż
- 2 etiudy o różnej problematyce technicznej

Program egzaminu promocyjnego:

- utwór solowy z akompaniamentem utworu lub fragment utworu do realizacji z pamięci dostosowany do indywidualnych możliwości pamięciowych ucznia

Klasa IV

I okres:

- oddech, zadęcie, postawa (ćwiczenia)
- zwrócenie większej uwagi na swobodę wydobywania dźwięków („luźne gardło”, naturalny i swobodny układ prawej ręki)
- przedęcia
- gamy do pięciu znaków przykluczowych (z uwzględnieniem całej skali instrumentu)
 - a) durowe – ćwierćnutami, ósemkami, tercje, pasaż,
 - b) mollowe – non legato i legato – ćwierćnutami, ósemkami, pasaż,
- rozszerzanie możliwości dynamicznych na instrumencie
- umiejętność samodzielnego opracowania łatwego utworu
- czytanie a’vista
- umiejętność koncentrowania się i pokonywania tremy podczas występów na scenie
- umiejętność gry w prostych formach muzykowania zespołowego
- etiudy ze zbiorów H.J. Krumpfera, A. Vizuttiego (wybrane) lub innych zbiorów
- utwory z akompaniamentem fortepianu
- udział ucznia w popisie klasy lub popisie szkolnym (minimum jeden raz w semestrze)

Program przesłuchania śródrocznego:

Część techniczna:

- gamy do czterech znaków przykluczowych:
 - a) durowe – staccato i non legato - ćwierćnutami, ósemkami, tercje, pasaż
 - b) mollowe – legato – ćwierćnutami i ósemkami, pasaż,
- 2 etiudy o zróżnicowanej problematyce

Część repertuarowa:

- utwór solowy z towarzyszeniem fortepianu - utwór lub fragment utworu do realizacji z pamięci dostosowany do indywidualnych możliwości pamięciowych ucznia

II okres:

- oddech, zadęcie, postawa (ćwiczenia)

- zwrócenie większej uwagi na swobodę wydobywania dźwięków „luźne gardło”, naturalny i swobodny układ prawej ręki
- przedęcia
- gamy do pięciu znaków przykluczowych (z uwzględnieniem całej skali instrumentu)
 - c) durowe – staccato i non legato - ćwierćnutami, ósemkami, tercje, pasaż,
 - d) mollowe – legato – ćwierćnutami, ósemkami, pasaż,
- rozszerzanie możliwości dynamicznych na instrumencie
- umiejętność samodzielnego opracowania łatwego utworu
- czytanie a’vista
- umiejętność koncentrowania się i pokonywania tremy podczas występów na scenie
- umiejętność gry w prostych formach muzykowania zespołowego
- etiudy ze zbiorów H.J. Krumpfera, A. Vizuttiego (wybrane) lub innych zbiorów
- utwory z akompaniamentem fortepianu
- udział ucznia w popisie klasy lub popisie szkolnym (minimum jeden raz w semestrze)

Przesłuchanie techniczne:

- gamy do czterech znaków przykluczowych:
 - c) durowe – ćwierćnutami, ósemkami, tercje, pasaż,
 - d) mollowe – non legato i legato – ćwierćnutami i ósemkami, pasaż,
- 2 etiudy o zróżnicowanej problematyce

Program egzaminu promocyjnego:

- utwór solowy z towarzyszeniem fortepianu - utwór lub fragment utworu do realizacji z pamięci dostosowany do indywidualnych możliwości pamięciowych ucznia

Klasa V

I okres:

- oddech, zadęcie, postawa (ćwiczenia)
- zwrócenie większej uwagi na swobodę wydobywania dźwięków, „luźne gardło”, naturalny i swobodny układ prawej ręki
- przedęcia
- gamy do pięciu znaków przykluczowych (z uwzględnieniem całej skali instrumentu)
 - e) durowe – ćwierćnutami, ósemkami, tercje, pasaż, przewroty pasażu
 - f) mollowe – non legato i legato – ćwierćnutami, ósemkami, pasaż, przewroty pasażu
- rozszerzanie możliwości dynamicznych na instrumencie
- umiejętność samodzielnego opracowania łatwego utworu
- czytanie a’vista
- umiejętność koncentrowania się i pokonywania tremy podczas występów na scenie
- umiejętność gry w prostych formach muzykowania zespołowego
- etiudy ze zbiorów H.J. Krumpfera, A. Vizuttiego (wybrane) lub innych zbiorów
- utwory z akompaniamentem fortepianu

- udział ucznia w popisie klasy lub popisie szkolnym (minimum jeden raz w semestrze)

Program przesłuchania śródrocznego:

Część techniczna:

- gamy do czterech znaków przykluczowych:
 - e) durowe – staccato i non legato - ćwierćnutami, ósemkami, tercje, pasaż, przewroty pasażu
 - f) molowe – legato – ćwierćnutami i ósemkami, pasaż, przewroty pasażu
- 2 etiudy o zróżnicowanej problematyce
-

Część repertuarowa:

- utwór solowy z towarzyszeniem fortepianu - utwór lub fragment utworu do realizacji z pamięci dostosowany do indywidualnych możliwości pamięciowych ucznia

II okres:

- oddech, zadęcie, postawa (ćwiczenia)
- zwrócenie większej uwagi na swobodę wydobywania dźwięków, „luźne gardło”, naturalny i swobodny układ prawej ręki
- przedęcia
- gamy do pięciu znaków przykluczowych (z uwzględnieniem całej skali instrumentu)
 - g) durowe – ćwierćnutami, ósemkami, tercje, pasaż, przewroty pasażu
 - h) molowe – non legato i legato – ćwierćnutami, ósemkami, pasaż, przewroty pasażu
- rozszerzanie możliwości dynamicznych na instrumencie
- umiejętność samodzielnego opracowania łatwego utworu
- czytanie a’vista
- umiejętność koncentrowania się i pokonywania tremy podczas występów na scenie
- umiejętność gry w prostych formach muzykowania zespołowego
- etiudy ze zbiorów H.J. Krumpfera, A. Vizuttiego (wybrane) lub innych zbiorów
- utwory z akompaniamentem fortepianu
- udział ucznia w popisie klasy lub popisie szkolnym (minimum jeden raz w semestrze)

Przesłuchanie techniczne:

- gamy do czterech znaków przykluczowych:
 - g) durowe – staccato i non legato - ćwierćnutami, ósemkami, tercje, pasaż, przewroty pasażu
 - h) molowe – legato – ćwierćnutami i ósemkami, pasaż, przewroty pasażu
- 2 etiudy o zróżnicowanej problematyce

Program egzaminu promocyjnego:

- utwór solowy z towarzyszeniem fortepianu - utwór lub fragment utworu do realizacji z pamięci dostosowany do indywidualnych możliwości pamięciowych ucznia

Klasa VI

I okres:

- oddech, zadęcie, postawa – swobodne wydobywanie dźwięku w całej skali instrumentu, wyrównanie brzmienia (barwy)
- przedęcia – zestaw ćwiczeń uwzględniający coraz szerszą skalę instrumentu
- gamy do sześciu znaków przykluczowych z uwzględnieniem całej skali instrumentu:
 - a) durowe – ćwierćnutami, ósemkami, tercje, biegniki, pasaż, przewroty pasażu
 - b) molowe – non legato i legato – ćwierćnutami, ósemkami, szesnastkami, pasaż, przewroty pasażu
- dalsze rozwijanie techniki gry – etiudy (H.J. Krumpfer, M. Bordogni, C. Koprasch) lub inne zbiory etiud
- utwory z towarzyszeniem fortepianu – większe formy, np.: koncert, suita, sonata.
- udział ucznia w popisie klasy lub popisie szkolnym (minimum jeden raz w semestrze)

Program przesłuchania śródrocznego:

Część techniczna:

- gamy do pięciu znaków przykluczowych:
 - i) durowe – staccato i non legato - ćwierćnutami, ósemkami, tercje, biegniki, pasaż, przewroty pasażu
 - j) molowe – legato – ćwierćnutami i ósemkami, pasaż, przewroty pasażu
- 2 etiudy o zróżnicowanej problematyce
- Gra a vista

Część repertuarowa:

- utwór solowy z towarzyszeniem fortepianu - utwór lub fragment utworu do realizacji z pamięci dostosowany do indywidualnych możliwości pamięciowych ucznia

II okres:

- oddech, zadęcie, postawa – swobodne wydobywanie dźwięku w całej skali instrumentu, wyrównanie brzmienia (barwy)
- przedęcia – zestaw ćwiczeń uwzględniający coraz szerszą skalę instrumentu
- gamy do sześciu znaków przykluczowych z uwzględnieniem całej skali instrumentu:
 - c) durowe – ćwierćnutami, ósemkami, tercje, biegniki, pasaż, przewroty pasażu
 - d) molowe – non legato i legato – ćwierćnutami, ósemkami, pasaż, przewroty pasażu

- dalsze rozwijanie techniki gry – etiudy (H.J. Krumpfer, M. Bordogni, C. Koprasch)
- utwory z towarzyszeniem fortepianu – większe formy, np.: koncert, suita, sonata i inne
- udział ucznia w popisie klasy lub popisie szkolnym (minimum jeden raz w semestrze)

Przesłuchanie techniczne:

Poprawne wykonanie dwóch prostych etiud o zróżnicowanej problematyce technicznej. Gra a vista.

Program egzaminu końcowego:

Wykonanie jednego lub więcej utworów solowych z akompaniamentem - utwór lub fragment utworu do realizacji z pamięci dostosowany do indywidualnych możliwości pamięciowych ucznia.